

SLOVENE

Štev. 159. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vseh brez dvorice nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Rekopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v petek, 15. julija 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredno v nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejeman:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnisti
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petstvar (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsna
20 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

O mladina!

»Slovenija« je šla na dvoje. Liberalno dijaštvo se je razdelilo v dva tabora: V enem so Tavčarjevi pristaši, ljudje Malovrhove vrste, ki vidijo v »Slov. Narodu« svojo dušno sliko; v drugem so akademiki, ki so sicer tudi liberalni, oziroma brez stalnega svetovnega naziranja, ki pa slutijo, da je liberalna stranka Tavčarjeve struje zabredla tako daleč, da je bolje, ako se vseučilišnik ne identificira z njenimi političnimi sanjami loterijam. Drugi so dosegli večino v »Sloveniji«, Tavčarjanci so preklinjajo in pesti stiskajo šli vun in ustanovili »Savo«, v kateri lahko rogovilijo, Tavčarja obožujejo, pivo pokončujejo in si za zabavo glave sekajo kot junaški sabljači.

»Tudi »Triglav« v Gradcu je šel na dvoje. Razcepili so ga dijaki »narodno radikalnega mišljenja«. Ti pravijo, da so v društvu našli nasprotovanje svojim vednostnim težnjam v znanstvenem klubu ter izjavljajo v »Omladinu«, da si bodo tudi v Gradcu osnovali poleg »Triglava« posebno »narodno-radikalno« društvo. Bo torej nekaj podobnega, kakor na Dunaju, le narobe, da ostanejo tu zastarani »Narodovci« v starem društvu.

»Narodno radikalno dijaštvo« izdaje svoj list »Omladino«. V zadnji številki je neki G. Z. napisal članek »Naroden ali klerikalni?«, v katerem nam izpoveduje, kakšno je razmerje »narodnih radikalcev« do »klerikalizma«. S tem člankom, ki je izšel o pravem času, da odpre oči dijaštvu ravno sedaj, ko se abiturienti odločujejo, v katero društvo naj stopijo, se moramo nekoliko pobaviti.

»Omladina« mnogo bolj odkritosrčno kakor stari, zviti liberalci, takoj pove, da si pod »klerikalizmom« misli katoliško cerkev, ter trdi tako: »Bistvo politike je v sebičnosti. Nasproti si stojita cerkev in narod. Vsak izmed njiju mora biti nujno sebičen zase. Torej je cerkev sovražnica narodu«.

To je kratki smisel sicer jako konfuznega članka. Posebno se trudi dokazati, da katol. narodna stranka ni narodna.

Kakor se vidi, so pojmi »narodni radikalci« popolnoma zmešani od liberalcev. Ti ljudje so zdaj tam, kjer so bili liberalci Tavčarjeve struje pred dvajsetimi leti. Oni začnajo tisto staro pct liberalizma iznova, in tudi ne bodo prišli nikamor drugam, kakor ta stranka, nad katere zavoženostjo se sedaj zgražajo.

Stvar pa je vsa drugačna, nego si jo predstavljajo »radikalci«. Danes je vprašanje to, kakšnega svetovnega naziranja so narodi. Narodi so ali krščanski ali so nekrščanski. Tudi francoski liberalci so toliko časa govorili o »klerikalizmu«, dokler niso pokazali, da jim je bil glavni nagib, razkristjaniti državo in družbo. In kakor ti ljudje na Francoskem, ki so prej napadali katolicizem v imenu narodnosti, zdaj pojejo »Internationale« in »Carmagnole«, tako so tudi slovenski liberalci zašli v tesne sponke Schweglove zveze.

Katoliška cerkev je kozmopolitična v toliko, da obsega vse človeštvo. A posameznim narodom daje popolno pravico, da se razvijajo. In tako je danes katoliško narodna stranka na Slovenskem vključeno očitano »klerikalizma« vendar glavna nositeljica zdrave narodne ideje.

Cerkev se ne identificira nikdar z nobeno politično stranko, in se tudi ne s katoliško-narodno stranko. Ona proglašala le splošno veljavne nauke vere in moralne. Politične stranke pa se ločujejo po tem, ali imajo v svojih programih težnje, ki soglašajo s temi nauki, ali ne.

Dijak, ki je katoličan, bo vedel, kam se mu je obrniti. Videl bo v tem, da se nagne k stranki ali društvu, ki je v nasprotju z načeli katoliške vere, nekaj neznane, nekaj nemoralnega. In to je vzrok, zakaj mi pobijamo društva in stranke, ki hočejo iz vabiti dijaštvo na pot nevere in indiferentizma.

Tu nam ne gre za nikakršno »povzdigovanje hierarhije« ali »nadvlado duhovščine«. Katoliško-narodna stranka je najodločnejše pobila vsako tako očitano »tem«, da se je izjavila za splošno in enako volilno pravico in za odpravo volilnih privilegijev. — Kako je mogoče potem tej stranki, ki je za najradikalnejše demokratiziranje družbe, očitati, da hoče vso moč predati »hierarhiji«?

Ravno tako je nesmiselno, trgati cerkev in narod narazen ter ju postavljati nasproti kot dve sovražni sili. Poglejte vendar isti nite razmere! Ali so pri nas ljudje, ki hodijo v cerkev in izpolnjujejo svoje verske dolžnosti, slabši narodnjaki, kakor oni, ki so cerkvi sovražni? Ravno nasprotno: Najbolj neznajni v narodnem oziru so oni, ki so odpadli od vere in s tem tudi pretrgali eno od onih vezi, ki nas spajajo v eno kulturno celoto.

Mi smo vedeli, da bodo tudi ti »radikalci«, dasi so nastopili z geslom, da se ne bodo zadirali v cerkev, ampak delali le za narodnost, slednjič vendar pokazali svojo barvo. Zato jih nismo napadali, ampak smo počakali, da sami pridejo na dan s svojimi nazorji. Ne bodo mogli očitati, da smo bili mi nestrpni: Oni so napadli z nerresnicami katoliško narodno stranko in se proglasili za nasprotnike katoliški cerkvi ter s se tem pokazali kot pravi liberalci, tem slabše in nevarnejše, ker nastopajo licemerno in lokavo. Zato pa nam je dano tudi stališče proti novemu dijaškemu društvu »Prosveti«, ki stoji na tem stališču ter hoče potegniti dijače v liberalno stranko po ovinkih, ker več ne gre naravnost v njene mreže.

Mi imamo danes dve dijaški društvi, kateri združujeta oba naša vzora: Vero in narodnost. To sta »Danica« na Dunaju in »Zarja« v Gradcu. Ti dve društvi stojita na temelju, na katerem je edino mogoč harmoničen in uspešen razvoj

slovenskega naroda. Zato pa se obračamo danes do vsega značajnega slovenskega dijaštva, zlasti do abiturientov, da naj vstopijo v ti dve društvi in se naj ogibajo liberalcev, bodisi da nastopajo isti v pravi sirovi obliki »Narodovcev« ali pa v posebni izdaji »narodnih radikalcev«.

Ob desetletnici »Danice« danes lahko s ponosom rečemo, da je tudi katoliško slovensko dijaštvo pokazalo, da se ne vstraši primere z onimi, ki pravijo, da so bolj narodni, a so vendar slednjič le sotrudniki tistih sil, ki so slovenski narod razcepile in politično oblast izročile v roke našim narodnim nasprotnikom.

Katoliško-narodna ideja, ki poživlja danes naše politično delo po Slovenskem, se je pokazala doselej kot silo, ki daje ljudstvu tudi moč v borbi za njegove pravice. Kdor je proti njej, tega imamo za narodnega škodljivca.

Rusko-japonska vojska.

Položaj na bojišču.

General Oku prodira preko Kaičova proti Daščavu, Niučvanu; takuška armada generala Nodzu pa je po težavnih marših došla preko Siujana na točko, kjer se bo združila z Okovo armado, ko se bo približala Daščavu. General Nodzu je med Hajčenom in Daščavom na točki, s katere lahko prodira proti prvemu ali drugemu kraju, nekateri pa hočejo celo vedeti, da hoče zapreti ruskim četam, ki so sedaj v Daščavu, povratek. Zato pričakujejo, da bodo Rusi brez posebnega odpora zapustili te kraje. Kuropatkin ima črto za umikanje do Mukdena še vedno prosto, ker se o severnih japonskih oddelkih poročajo, da pri Lianšanu na Ljaojanški cesti, 50 kilometrov od Ljaojana, stoji proti Japoncem general Keller, ki se je ustavil japonskemu prodiranju iz Motienskega prelaza. Kuropatkin je baje še preslab, da bi se pomeril s Kellerjem in se je ustavil v Motienskem prelazu, kjer zbira nadaljnje čete. Rusi imajo tako tudi čas, storiti

LISTEK.

„Za resnico“.

(Spisali slovenski bogoslovci.)
(Konec.)

In vendar lahko konstatujemo z matematično natančnostjo, da silno talentov v nas, ko se doženó do kruha, leže in letar gično zaspi. Vsi stanovi imajo takih kralj Matjažev obilo. Zapro se in zabarikadirajo ter se k večjemu jeze, ako plove nad njihovi glavami nova doba z novimi idejami in strujami, če padajo krog njih granate nepoznane vsebine in vse mrgoli krog njih ter se presnavlja in prebujajo pro in contra za najvišje resnice in probleme. Če je to resnica — in upamo, da je, resnica namreč, da je mladina začela znanstveno gledati preko ulice, ki vodijo v šole, da se otresa nekega marazma, ki je zadnji čas zavlada med njo, kakor trdijo nekateri sovratniki, in da ta knjiga samo vzbudi v premnogih vprašanje: Biti ali ne biti — potem je dokazala in dosegla vse, kar more.

Omenjam še enega dobička, ki bi uteg-

nil poteči iz duha, ki naj prevaja mladi inteligentni naraščaj.

Spominjam se tega le dogodka.

Za mojim hrptom v gostilni je živahna debata med mladim profesorjem, doktorjem modroslovja, in mogočnim meščanom. Profesor je miren, železno dosleden, skozi in skozi uljuden. Meščan je pa hrupen, tuintam žaljiv. Naenkrat obmolke profesor, plača in odhaja.

»Sam vas vendar ugnal,« se raduje meščan.

»Oprostite, če mi vse hočete dokazati samo s »prokletim h«, veste, da je vsaka debata izključena.«

Profesor je odhajal in pod njegovimi brkami se je zibal pomilovalen smehljaj. Gledal sem za njim in najraje bi mu bil ploskal.

Se danes ne vem, kake struje in stranke je bil dotični gospod, ali zdelo se mi je in se mi zdi še vedno, da je govoril veliko resnico, ko je izustil aksiom o argumentih s »prokletim h«.

Je resnica, ki visi nad nami v zraku, in je zrak nasičen z njo do najvišje atmosfere,

da so postali vsepovsod zgoraj omenjeni argumenti vsakdanje strelivo. Kako se v nas sodi, kako se dokazuje in kritikuje! Kakor bi stopil kdo sedajle pod obloženo jablo, ki se je začela trebiti, pa bi jo krepko potresel; usuje se ti polno piškvancev in zagujlkov na glavo z velikim hrupom. Tako se dandanes strelja s pravcati japonskimi granatami, ki so napolnjene s škodljivim plinom. In vendar se piše, da so take bombe zoper mednarodno pravo. Pri nas pa so take prav po izključno našem narodnem pravu. Učinkujejo gotovo izbornó, toda nobenega rodoljuba ni, ki bi trdil, da pa to ni hkrati tudi nedostojno in narodu škodljivo.

Zato mislim, da bi bilo velikega dobička, če bi mladi naraščaj postal morda bolj — recimo kavalirski v boju. Mislim, da mi ne bo nihče podtikal toliko navčnosti, ko bi sodil, da čem biti čisto navadni poštimavec. Ne. Boj je bil, je in bo. In pometen boj, boj za ideje, boj za principe je potreben in dober. Duhovi se bistre, energija raste, pojmi se čistijo in resnica prihaja sama ob sebi na površje. V takem boju

spoznavamo drug drugega, kot dobri stratezi cenimo tudi vrline sovražnika in lastnih ran ne zapečatimo z duhtečim obližem, ampak odsekamo, kar je gnilega. Se eno misel naj omenjam.

Apologetični članki v tej knjigi so vsi aktualni, se pečejo z modernimi protikatoliškimi učenjaki in pa z vprašanji — pravzaprav resnicami, ki so temelj vere. In to je v prvi vrsti potrebno. Kdor je stopil enkrat na te temelje, kdor je toliko dobre volje, da stoji na tej skali, ta je že na ravni poti proti Kristusu — proti Resnici. Zato veljaj boj vedno v prvi vrsti za te temeljne kvadre prave resnice. A ta boj ne bo izvojevan do konca sveta in prav zato ne, ker je ta boj os svetovne zgodovine. O tem že trdi Goethe: »Svetovne povesti pravi, edini in najgloblji téma, kateremu je vse drugo podrejeno, je konflikt nevere in vere!«

In da je ta boj dandanes morda krutejši in duševno intenzivnejši, je prvi vzrok ta, da se ne loči v cerkvi božji in človeški element. Kadarkoli pripoveduje povestnica ali sodobni čas o velikih hibah in pogreških

primerne odredbe, da se upre japonskemu prodiranju na to stran, in res za slučaj, da bi se Keller moral umakniti, vtrjuje točko med Čantaici, Ljaojanom s fronto proti vzhodu.

London, 14. julija. „Standard“ poroča iz Šanhaja, da stoji ruska glavna armada na črti Dašičavo-Hajčen-Ljaojan. V Tokiu so mnenja, da bodo Rusi bržkone zapustili Dašičavo ter zasedli drugo vtrjeno črto, katero pripravljajo med Anšantienom in Ljaojanom. S tem bi preprečili vsak japonski napad od strani.

Berolin, 14. julija. „Lokalanzeiger“ poroča: Ruski vrhovni poveljnik Kuropatkin je v Dašičavu, kjer se bo bila odločilna bitka. Na Japonsko je došlo 2500 ruskih vjetnikov iz bitke pri Kulienčenu.

Peterburg, 14. julija. Dopisnik ruske brzojavne agencije poroča iz Mukdena: Število japonskih čet v Kuan-diansianu in Dsiandšianu, kjer so tudi korejski vojniki v japonski uniformi, je neznan. Njih naloga je, ščititi Japoncem hrbet. Tamkajšnje kitajsko prebivalstvo je zbežalo pred Japonci v gore. Nas prebivalstvo povsodi rado podpira.

Peterburg, 13. julija. Generalni poročnik Saharov poroča: Sovražnik je napravil 10. t. m. na višinah med železnico in cesto iz Kajčova proti Dašičavu utrdbe. Sovražni oddelki po en bataljon in tri eskadroni so v Čiadziatunu, 12 km. severno-vzhodno od Kajčova. V smeri Siujan-Dašičavo stoji sovražnikova prednja straža. Tekom 10. t. m. smo opazili v smeri proti Dalinu sovražnika v Siaojušanju in Keju. Neka ruska patrulja je opazila blizu Semaju 8 km. od prelaza Pkalin na veliki cesti iz Sjunečena proti Fenvančenu sovražnikov tabor, kjer sta taborila 2 bataljona pešcev. V smeri prelaza Dalin-Sjunečen-Hajčen se ni ničesar izpremenilo. V Ljaojanski okolici smo opazili živahno gibanje hunhuških tolpe.

London, 14. julija. „Daily Chronicle“ poroča iz Niučvana, da se je vršila 12. t. m. severno od Kajpina bitka. Japonci so bili baje odbiti z velikimi izgubami.

London, 13. julija. Neka iz Niučvana čez Čifu došla brzojavka poroča: Danes zjutraj smo opazili japonske ogleduhe 6 milj južno od Niučvana.

London, 14. julija. Reuterjev dopisovalni urad poroča iz Tokia: Govori se, da so Japonci zasedli Inkav, ne da bi našli kakšen odpor.

Kaj je bilo pred Port Arturjem?

Pravega potrdila, da je pred Port Arturjem padlo 30.000 Japoncev še vedno ni. Ako je resnična vest, da bi Rusi s podkopi napravili Japoncem toliko škode, tedaj bodo Japonci odslej pač manj vihravo naskakovali Port Artur, ker se bodo povsod bali podkopov. Vest o tolikih japonskih izgubah, ki se v toliki meri menda tudi potrdila ne bo, nič kaj ne prija mnogim listom, zato priobčujeje senzacionalne brzojavke, ki so pa seve popolnoma neverjetne.

London, 14. julija. „Daily Mail“ priobčuje brzojavko iz Peterburga: Po mestu govore, da je Port Artur padel. Potrjena ta govorica še ni. Višji uradniki nočejo dati nobenih pojasnil. Drugi uradniki so pa mnenja, da je Aleksejeva brzojavka o 30.000 pobitih Japoncih imela le namen, pokazati, da so se Japonci postlastili trdnjave le z velikimi žrtvami. (Ta brzojavka je pač velika angleška raca. Ured.)

onih, ki so propovedniki Resnice. vselej nas mora to pač navdati s ponižnim strahom in kesom. Ali hkrati se pa učvrsti vera v tisto edino božjo cerkev, v tisto edino Resnico, ki je stala in zmagovala, stoji in zmaga, kljub temu, da ima za služabnike tudi Judeže in Petre. In ta argument za božji izvor in ohranjenje cerkve se navaja prepogosto za contra.

Drugi vzrok verskega boja je bolezniva moptična struja, prava hlapnja za dvomi v današnji dobi. Mlad človek uvidi, da ima razum, in navadno misli, da ga ima več, kakor je v resnici. Razum seveda hoče razumevati, kipeča duševna sila se hoče izkazati, hoče vse objeti, vse pojmiti in hoče vzeti vse brezmejno polje vede v zakup. Kipeča mladost, razvoj duševnih sil pa ima vendar premalo znanja in poznanja o naravi človeškega spoznavanja — vse to vpliva, da vrže mlad človek avtoriteto, stare dokaze, tisočletno vero in soglasje duševnih velikanih lahkomišelnost in prevzetnost čez most v vodo in si domišlja, da bo lagotno dvignil kopreno, ki leži nad vprašanji, ki jih niso odkrili veleumi — odkrilo jih je le razodetje. Pa dolgo ne hodi po tej cesti, in srečajo ga pri vsakem kantonu novi dvomi.

London, 14. julija. V Tokiu pričakujejo, da prihodnje dni Port Artur gotovo (!) pade. Včeraj zvečer so došla zopet poročila iz Rima in še celo iz Peterburga, ki trdijo, da so Japonci z vso silo napadli Port Artur ter prisilili generala Stesla k predaji. Maršal Oyama in njegov pobočnik general Kodama sta včeraj došla v Daljni. Bržkone bo inšpiciral Port Artur oblegajočo armado.

Pariz, 14. julija. „Eclair“ poroča iz Peterburga: Uradno do danes dopoldne še ni bila potrjena vest, da je padlo pred Port Arturjem 30.000 Japoncev. „Echo de Pariz“ trdi, da je položaj Rusov v Port Arturju zelo kritičen.

Pariz, 13. julija. Vest o grozni katastrofi, ki je zadela Japonce pri obleganju Port Arturja, se je raznesla popoldne po Parizu. Redakcije vseh listov so bile oblegane od popraševavcev. Nekateri listi so izšli v posebnih izdajah. Telegrami iz Mukdena, Ljaojana, Čifu, Peterburga in Tokia; došli po 2. uri popoldne, javljajo: Glavni napad Japoncev je bil namerjen v nedeljo na utrdbo št. 3., najbližjo železnici in cesti, po kateri so Japonci v kitajski vojski prodrali in trdnjavo. Hoteli so postopati ravno tako, kakor takrat, a niso vedeli, da so Rusi storili vse, da naredi to najslabše mesto utrdbe uprav nedobitno. Rusi so tu napravili čez trideset podkopov v treh vrstah, v vsaki po deset. Prva vrsta, braneča ozemlje treh kvadratnih kilometrov, se je razletela ravno o pravem času. Japonci niso prav ničesar vedeli o teh podkopi. Ko so potem Japonci s svoje postojanke pred utrdbo streljali z velikimi topovi na utrdbo št. 3, 12, 11 in 10, so Rusi koncentrirali kano-nado z utrdb 3 in 12 na prelaz med železnico in cesto, v katerem so mogli Japonci prodirati samo v tesnih kolonah. Rusi so tu noter streljali hkrati iz najmanj šestdesetih topov s šrapneli in granatami. Učinek je bil grozen. Dobro tretjino japonske armade, oblegajočo Port Artur, so tu ruske kroglice pobile. Število padlih Japoncev poročajo različno. Eni jih štejejo 30.000, drugi 35.000, tretji 28.000.

Pariz, 14. julija. Vest, ki je dospela semkaj o padcu Port Arturja je zelo neverjetna in je najbrže le borzni maneuver kakor contrecoupe včerajšnjemu poročilu o odbitem napadu na Port Artur in o ogromni izgubi Japoncev.

General Ma — sumljiv.

Kitajski general Ma postaja vedno sumljivejši. Skoro ni več dvoma, da bo padel Rusom za hrbet. Zdaj ima že 50.000 mož redne kitajske vojske v mestu Corhe. Razne manjše oddelke je že porinil k mandžurski in mongolski meji. Moštvo teh oddelkov ne stoji naravnost v vojni zvezi, ampak je raztreseno po vaseh in se bavi s poljedelstvom, a ima orožje spravljeno v podzemskih arzenalih in je pripravljeno na povelje vsak hip stopiti v vrsto.

General Ma je proti Rusom izdal jako sovražne naredbe. Po vseh kitajskih mestih je dal razobesiti prepovedi, da prebivalstvo pod smrtno kaznijo ne sme prodati Rusom nikake hrane ali drugih potrebščin.

Kitajski vojniki pa, preobčični za kroš njerje, hodijo čez mejo rekoznosirar. General Ma dalje organizira tudi bande Hunhučov. Njih poglavarji se večkrat vidijo v njegovem spremstvu. Torej je sum vedno bolj utemeljen, da bo general Ma skoro udaril.

Japonci se umikajo?

Berolin, 13. julija. Poroča se, da se Japonci umikajo proti reki Jalu. Po zadnjih

Ti so njegovi spremljevalci. »Ti pa deluj« , kakor pravi Lamennais, »v zdravem organizmu kakor strup, ki prodira vedno globlje in brez nehanja vse razjeda. Zakaj dvom nima ograje. Kdor zboli na tej epidemiji, ta raztegne dvom na polje vsake vede, vere, pravosti in socialnega življenja«.

Naravno je potem, da skepsa prodira tudi v literaturo. Moderna literatura se je popela do čudovite elegance in prožnosti v slogu. Z rafinirano spretnostjo naslika vsako vlakenco, ki se zgane v našem srcu, vsak nihljaj človeške duše. Ali ti mojstri so prečesto dvomljivci. Dvomijo o lastni volji in energiji, dvomijo o vseh resnicah, dvomijo o celem svetu. Zaradi tega ni čuda, da vzljubi dvomljivec junaka, ki hodi v svetu, katerega ni, ali ki pravzaprav biva v duši skeptika in je junak duša njegova sama. Tega junaka bravec vzljubi in ta je njegovega življenja dogma. — — —

Te misli so se mi pojavile ob knjigi »Za resnico«. Ni ocena knjige — ampak nazori, ki so se rodili v samotnem razmišljanju.

Knjiga, ti pa pojdi in vzbujaj!

F. S. Finžgar.

bojih se je pojavila v njihovih četah kolera in dizenterija.

Ruska polkovna blagajna ukradena?

Krakovo, 14. julija. „Naprzód“ poroča iz Sodza: Tukajšnje topništvo je odšlo na bojišče. Malo pred odhodom sta pobegnila polkovnik in njegov pobočnik s polkovno blagajno. Imenovani list tudi poroča, da v Sodzu dezertuje mnogo vojakov.

Japonci zaplenili angleški parnik.

London, 14. julija. Iz Čifu poročajo: Angleški parnik „Shipin“, ki je zapustil 8. t. m. Sungaj, so danes dopoldne Japonci zaplenili 10 milj od Čifu, ker je vozil vojne potrebitine.

Kuropatkin in veliki knez Boris.

Berolin, 14. julija. O razmerju med Kuropatkinom in velikim knezom Borisom poroča „Berl. Tagebl.“ sledeče: Veliki knez Boris je bil pripeljal v Mukden cel harem. Kuropatkin ga je radi tega poklical k sebi. Razvil se je sledeči razgovor: Kuropatkin: »Opozarjam Vašo Visokost, da ne morem trpeti takega vedenja v ruskem taboru«. Nato je pozval Kuropatkin velikega kneza, naj takoj odpošlje dame domov. Veliki knez mu je nato odgovoril: »Kaj Vam pade v glavo, ekscelencia! Ali ne veste, kdo stoji pred Vami?« Kuropatkin: »Sveda, Visokost, poročnika polka gardnih huzarjev, velikega kneza Boris Vladimiroviča imam pred seboj, in jaz sem vrhovni poveljnik ruske armade. Zapovedujem Vam torej, da odstranite takoj dame iz tabora!« Tedaj je v razburjenosti potegnil veliki knez svojo sabljo ter ranil generala na nosu. To so takoj naznanili v Peterburg. Veliki knez je bil takoj odpoklican. Res je, da je bil Kuropatkin nekoliko časa bolan in te bolezn je bila baje vzrok rana, katero mu je zadal veliki knez Boris. — (Ker je to poročilo v berolinskem listu, menda pač ne bo dobesedno resnično.)

Rusija mobilizira vse vojaštvo.

Peterburg, 14. julija. Tekom meseca oktobra bo mobilizirana cela ruska armada. V visokih vojaških krogih trdijo, da se to zgodi na posebno željo carjevo. Car namreč pričakuje, da bo oktobra meseca vojska končana. Ko se bo pa Rusija pogajala za mir, hoče imeti na nogah vso svojo vojaško silo, da se bo mogla braniti proti umešavanju vsake druge države.

Dobrodelnost na bojišču.

Angleški list „Lancet“ priobčuje poročilo o raznih dobrodelnih napravah za ranjence tako pri Rusih kakor tudi pri Japoncih. Ruski zdravniki so priredili dalekosežne priprave za oskrbo ranjencev. Poročilo, da se je peljalo 19. in 20. junija 3500 ruskih ranjencev skozi Tašičovo na železnici v Harbin neprekrbljenih, je imelo pač svoj izvor, ako je bilo resnično v tem, ker so se Rusi po bitki pri Vafankovu zelo hitro umikali. V deževni dobi so se gotovo pomnožile težkote pri prepeljevanju in oskrbi ranjencev. Pri Japoncih društvo „Rdečega križa“ zelo uspešno deluje. Japonske žene oskrbujejo večinoma po bolnicah na japonskem ranjence same, ker so skoraj vsi japonski zdravniki odpotovali na bojišče. Strežnice japonskega „Rdečega križa“ vrše svoj posel brezplačno in so dobro izurjene, ker so se morale 3 leta vaditi v bolnicah.

Iz Rusije bodo odpeslali posebni sanitetni vlak v Vzhodno Azijo, v katerem bodo za 240 ranjencev prostora in je tako urejen, da bo vozil v neposredno bližino bojišča. V vsakem vozu je 12 postelj in tudi voz s kuhinjo.

Ogrski državni zbor.

Poslanec Olaj se je pritožil zaradi nastopa nekega nadporočnika proti osebni svobodi trgovca Oskarja Revaia, ki je prišel po trgovskih poslih v trensko vojašnico, a mu je nadporočnik Kerst zaukazal, da naj zapusti vojašnico, in ker ni hotel tega takoj storiti, ga je Kerst aretiral in odvel v zapor. Olaj zahteva, da mora trgovec dobiti zadoščenje. Tisza izjavi, da bode zaukazal o zadevi poizvedovanje in dal svoječasno potrebno pojasnila.

Vsled predsednikovega poziva prosi poslanec Kubik zbornico za odpustanje, ker je liberalni stranki zaklical, da naj se sramuje.

Zbornica je nato nadaljevala razpravo o zvišanju civilne liste.

Poslanec Sebe z naglasa, da ne uvidi potrebe za državno enotnost in skupni dvorni upravi in v skupnosti diplomacije in carinskega ozemlja, vsled česar odklanja predlogo.

Poslanec Pap dokazuje v daljšem govoru pravico Ogrske do samostojne dvorne uprave. Ministrski predsednik je s tem, ko je svaril pred razporom s krono, sam priznal, da je vladar nasproten narodnostnim težnjam. Predsednik pozivlja poslance, da naj pustijo kraljevo osebo iz razprave. (Poslanec Gabany i kliče: Prav ima, mi ne bomo glasovali za civilno listo. Klici na desnici: Mi bomo glasovali. Poslanec Ga-

banyi: »Vam vrz za vrat!« Predsednik pokliče Gabanyja k redu) Pap je na to nadaljeval svoj govor, a poslanci so odhajali iz dvorane, da so le po težkem trudu zbornali skupaj 41 poslancev, da je bila zbornica sklepna.

Madžarska trabantna osebna garda.

Kakor poročajo listi, bode takoj, ko bode v ogrski zbornici rešena predloga o zvišanju civilne liste, izšel kraljev odlok, s katerim se ustanovi vladarjeva trabantna osebna garda v Budimpešti. Ze obstoječa ogrska osebna garda bode kot gala-straža ostala tudi še nadalje. Madžarsko trabantno osebno gardo bodo sestavili iz ogrskih narednikov in bode močna 60 do 70 mož. Da se privadijo službi, bodo morali nekaj časa skupno služiti z avstrijsko trabantno osebno stražo.

Italijanske vzporednice v Inomestu.

Društvo »Trento et Trieste« v Rimu je odposlalo italijanskemu akademskemu društvu na vseučilišču v Inomestu sledečo brzojavko: V plemenitem boju vašem za italijanski jezik in za italijansko kulturo vas pozdravlja Roma, mati in zaščitnica, ki je slavila včeraj (13. t. m.) v Göthejevem spomeniku simbol bratske vzajemnosti nemškega in italijanskega duha.

„Tiroler Stimmen“, glasilo tirolskih konservativcev, se strinja s sklepom nemškega inomoškega meščanstva, da se odpravijo italijanske vzporednice na vseučilišču v Inomestu.

Tudi v Testu ni potrebna visoka šola irenditistom, ker bi bila le vzgojevalnica za veleizdajo in revolucijo.

Z Balkana.

V okolici Egri-Palanke se je pojavil nov upor.

Boris Sarafov se mudi v Berlinu. Izjavil se je o zadnjih dinamitnih napadih, da niso bili umestni.

Guverner skadrškega pašluka, Xadiarpaša, pride v soboto po sultanovem naročilu v Cetinje, da pozdravi črnogorskega kneza Nikito v sultanovem imenu.

Poslaniki veleavstrij so protestirali proti temu, da morajo tuji pešniki od 14. julija t. l. nadalje rabiti pri vlogah na turške oblasti koleke.

Angleži v Tibetu.

Angleži so pričeli prodirati proti Lhasi. Polkovnik Younghusband je izdal na tibetansko prebivalstvo razglas, v katerem naznanja prebivalstvu namen angleške ekspedicije ter izjavlja, da prodirajo zato proti Lhasi, da zahtevajo zadoščenja za grdo ravnanje z angleškimi zastopniki. Dalje grozi Younghusband v razglasu, da bo vsakemu napadu na angleške čete sledila huda kazen.

Krüger — umrl.

Že včeraj smo poročali, da je umrl bivši predsednik transvalske ljudovlade Pavel Krüger. V svojem življenju je užil mnogo žalosti in bridkosti, njegovo življenje je bilo v ozki zvezi z nesrečno zgodovino njegovega burskega ljudstva, katerega so podjarmiti kruti, sebični in oholi Angleži. Zadoje dni svojega življenja je preživel globoko potrt vsled turobne usode svojega ljudstva in smrti svoje soproge in sorodnikov. Bolehal je dolgo časa, tešil se je s čitanjem svetega pisma, kjer je iskal tolažbe, progane v tujini, svojemu žalostnemu srcu. Rojen je bil l. 1825. v kapski koloniji. Mladost njegova je bila zelo trda, s svojimi starši se je pelil iz enega kraja v drugi po Natalu in Transvalu. Od l. 1836 — 1852. je živel v vednih bojih in se odlikoval z veliko hrabrostjo.

S svojo previdnostjo in hladnokrvnostjo si je priboril med svojimi rojaki tako velik ugled, da je postal stotnik in pozneje v vojski z Angleži vrhovni poveljnik Burav. Dne 16. decembra 1880 so proglasili južno afrikansko ljudovlado, katero so vodili Krüger, Joubert in Piëtorius.

Predsednikom ljudovlade so Krügerja izvolili l. 1883. in je ostal na tem mestu do l. 1900. Ko so si Angleži osvojili leta 1900. velik del Transvala in zasedli tudi Pretorijo, je oddal vlado ljudovlade podpredsedniku Schalk Burgerju, sam je pa odpotoval v Evropo. Poskušal je pridobiti evropske vladarje za posredovanje v prilog Burum, a zaman. Sprejemalo ga je ljudstvo na Francoskem in tudi drugod s sijajem, a vlade se niso hotele spreti z Angleži l. 1902. so se Buri udali, ne da bi bili Krügerja vprašali za svet. Njegova žena je umrla leta 1901. v 67. letu v Pretoriji, a njegov vnuk Piet Krüger in zet Kusi Melan sta padla na bojišču.

Italijanski kralj pri sultanu.

Italijanski kralj bo jeseni obiskal sultana. Ali bodeta kovala načrte proti Avstriji?

Francoska in Vatikan.

„Tempo“ poroča, da se francoski nadškofje v Rouenu, Albiju, Avignonu in Agiru in škofa v Dijonu in Lavalu ne bodo

predstavili apostolski stolici. Baje se boje, da bi jih v Rimu prisilili, naj odstopijo, kakor je bil prisiljen dr. Kohn. Vsi navedeni so vladni privrženci.

Turki in Armeni.

Armenskega škofa iz Muša, magr. Kynele, ki se je hotel iz zdravstvenih ozirov podati na dopust v Corigrad, so Turki za držali v Trapecuntu, in sicer zato, da bi preprečili morebitno njegovo občevarje s tujimi diplomati.

Na pritožbo armenskega očaka Ormiana je odgovorila turška vlada z dopisom, v katerem zavrača vso odgovornost za dogodke v Mušu in Sasunu na Armence.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. julija

Prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič se je danes odpeljal v Gornji grad, kjer ostane približno en mesec.

Vsesokolska slavnost. Jutri pridejo v Ljubljano češki, poljski in hrvaški »Sokolci«. Naši somišljeniki, ki imajo pred očmi ljubljanskega »Sokola« z njegovim starostom — zaveznikom barona Schwega in urednikom najbolj umazanega lista — pač ne morejo imeti nobenega veselja, da bi se družili z društvom, ki je zastajalo ona slovanska načela, za katera boriti se je »Sokolstvo« ustanovljeno, in ki igra vlogo političnih priganjačev liberalne slovenske nemške zveze in zaveznikov nemško-liberalne birokracije proti slovenskemu ljudstvu. Opozorjamo na to, kako nesramno so se vedli proti drugemu katoliškemu shodu ravno oni, ki hočejo zdaj s slovansko slavnostjo zopet toliko pobarvati svoj oguljeni slovanski ščit, da bodo potem za njim lahko tembolje služili našim narodnim nasprotnikom pri uničevanju slovenskega ljudstva. Tudi takrat so bili slovanski gostje v Ljubljani, in ti ljudje so nagnali skupno pijano družalo, jo oborožili s piščalkami in priredili škandal. Kako podlo se je vedlo glasilo teh ljudi ob zadnjem vseslovenskem mladeniškem shodu! Inzultirali so ti ljudje naše goste in jih zasramovali. Zato odklanjajo naši somišljeniki sodelovanje liberalnim društvom. Ko bi mi hoteli danes povračati nemilo za nedrago — lahko bi nam bilo. Vendar ne moremo prezreti, da pride v Ljubljano veliko število slovanskih gostov, kateri ne vedo ničesar o kranjskih razmerah in ki jih privede v Ljubljano edinole želja po manifestaciji slovanske solidarnosti. Mi nečemo nikakor motiti te manifestacije, ampak v našem interesu je, da se ta manifestacija izvrši častno za slovanske udeležnike. Ljubljanski »Sokol« in njegov starosta izginejo pri tem v množici gostov, med katerimi je mnogo naših zaveznikov. Ne smemo namreč prezreti, da se je hrvaški »Sokol« pokazal mnogo drugačnega od slovenskega in je pod svojo gostoljubno streho sprejel zborovavce I. hrvaškega katoliškega shoda. S tem, da je hrvaški »Sokol« nastopil skupno s katoliškim shodom, se je pokazal takega, da ga smemo i mi v Ljubljani prisrčno pozdraviti. Dalje so vsi hrvaški poslanci v državnem zboru združeni v enem klubu z našimi poslanci. Ta vez, ki je tem pomenljivejša, ker so iz te zveze izključeni liberalni poslanci, nam daje drug povod, da moramo pozdravljati hrvaške goste. Izredno veliko bo število Čehov. In pri tem moramo z zadovoljstvom konstatirati, da so v državnem zboru Čehi vseh strank zadnji čas bili v najožji prijateljski zvezi s »Slovansko zvezo«, in sicer, kakor naglašajo Čehi, so edini z nami v boju zoper liberalno-centralistični sistem. Ta zveza, ki je velikega političnega pomena za našo državo, je toliko važna, da ne smemo dopustiti, da bi trpele sedaj naraščajoče simpatije zaradi opravičene nevolje, ki jo imamo do mnogo manj pomembnih ljubljanskih liberalcev. Ni nam treba naglašati, da poljski »Sokol« še ni užalil verskega čuta, ampak da združuje svoje slavnosti vedno tudi z bogoslužjem in se kaže zvestega sinu katoliškega naroda poljskega. Ko bodo torej naši somišljeniki izobesili slovenske trobojnice, ne bo to nikako priznanje liberalizmu ljubljanskega »Sokola«, ampak izraz gostoljubnosti in prijateljstva do slovanskih gostov, Čehov,

Poljakov in Hrvatov, kakor tudi obmejnih Slovencev, katere privede v resnici iskreno slovansko navdušenje v našo deželo in v naše mesto.

Umrl je, kakor smo že včeraj omenili, g. Karol Pirc, ravnatelj idrijske mestne nižje realke dne 13. t. m. ponoči. Dodatno nam poročajo iz Idrije: Rodil se je v Kranju dne 29. decembra 1856, napravil izpit na dunajski univerzi iz matematike in pčtem leto dni bival pri svojem stricu v Ameriki. Ko se je povrnil v domovino, vstopil je kot suplent na realki v Ljubljani in bil obenem tudi nekaj časa v Waldherjevem zavodu. Pred tremi leti je došel v Idrijo kot ravnatelj novo ustanovljene mestne nižje realke. Z mladeniško vnetostjo se je podal na delo, da bi pri novem zavodu vse uredil. Ras se mu je veliko posrečilo in pričakoval je, da bo sad svojega truda užival še dolgo vrsto let. Neozdravljiva bolezen pa mu je prekrizala račun. Celo zadnje šolske leto je bil na odpuštu, iskal zdravja v toplinah, celo gori na Nemškem, a zastonj. Bil je sicer goreč pristaš liberalne stranke, a tega na zunanji ni kazal. Kot vesten šolnik ni pustil trohice politike v šolske prostore. V bolni je bil vprašan, ali se ne bo dal prevideti s sv. zakramenti. Odgovoril je: Nisem več tako mlad in nesramen, da bi odklanjal duhovsko pomoč. Teden dni pred smrtjo je prosil g. dekana, da mu je podelil tolažila sv. vere. Pri Idrijskih vseh strank si je pridobil simpatije in trajen spomin. Naj v miru počiva!

Slovenski kazinotje. Iz Novega mesta se nam piše, da vzdržujejo on dotno kazino samo slovenski uradniki, ker bi se morala kazina takoj raziti, ako bi izstopili slovenski njeni udje, ker je v nji pravih Nemcev komaj četrtina. Liberalni prvaki, kdo je kriv, da se nam Nemec smeje na lastni zemlji?!

Imenovanje. Višji agrarni komisar za Kranjsko g. Viljem Putick je imenovan agrarnim inšpektorjem.

Dekanijska pastoralna konferenca za ljubljansko dekanijo se bode vršila prihodnjo sredo, dne 20. julija.

Iz Kamnika se je danes preselil na svoje novo mesto v Celje g. Fr. pl. Garzarolli, c. kr. dež. sod. svetnik in vodja c. kr. okrajne sodnice. Gosp. pl. Garzarolli je vzor sodnega uradnika — mož, ki združuje s temeljito juridično izobrazbo bogato skušnjo, izredno postrežljivost do strank in v zvezi s tem posebno do zapuščenih sirot, ki so izgubile svojega očeta. Slovensčino je v uradu častno upošteval in dokazal za slovanski dom vneto srce zlasti s tem, da se nikdar ni ponižal za tlačana slovanski domovini tako pogubonosne dr. Tavčarjeve politike. Gosp. svetnik, B-g z Vami!

O samomoru učiteljice gđe Valenko na Pragerskem piše neka njena sosolka: Nesrečnica se je najprvo obstrčila in potem legla pred vlak, ki je bil odtrgal glavo. Tamčnji ljudje menijo, da je revica zolaznola, toda po pismu, ki ga je nedavno pisala neki svoji prijateljici, je soditi, da jo je do obupa dovedlo — obrekovanje. Manj-kalo jej je par tednov do poroke.

Poštna vesti Postarji I. razreda: Anton Vodopivec v Postojni je po maknjen v l. Jožef Hanika v Kočevju v 2., poštarica Alma Lašič v Ljubljani v 3. stopnjo; postarji II. razreda: Karol Huth v Zagorju, poštarica Ivana Pehani na Vrhniki, Klementina Vatzak v Smartnem pri Litiji v I. stopnjo. — Pčštna ekspedijon tinja v Smartnem v Tuhinju je postala Julijana Engelmann v Grosuplju. — Prestavljeni so: poštar Robert Tominc iz Zatičine na Bled, poštna pomožnica uradnica Franciška Majdič pride iz Kobarida v Postojno, v Kobarid pa pride iz Postojne pomožna poštna uradnica Gabrijela Kamensček.

Redek slučaj. Te dni je slavila 40letnico svojega službovanja učiteljica Marija Lozer. Tri-deset let je bila nameščena v Škedinju na slovenskem oddelku; zadnjih deset let je prestopila v italijanski oddelak.

Mestna godba goriška stane obično na leto 18 000 kron. V zadnji obdobji seji so razpravljali o tem, da jo razpuste.

Ameriški mesarji stavkajo. Iz Londona poročajo, da je izbruhnila v Severni Ameriki velika mesarska stavka. V Čikagi stavka 50.000 mesarskih pomočnikov. V New Yorku jih stavka 25 000 in tem se hočejo pridružiti še mesarski pomočniki v drugih mestih. Cene mesa so radi

tega zelo poskočile. V New Yorku imajo mesa le še za en teden. Uradniki mesnega trsta trdijo, da bo nastalo silno pomankanje mesa, ako ne bo stavka končana v 10. dneh.

Šolska statistika iz Trsta. Na državni gimnaziji v Trstu je bilo v preteklem šolskem letu 141 Slovencev, 16 Hrvatov, 2 Čeha, 13 Nemcev, 140 Lahov. Na državni realki: 62 Slovencev, 5 Hrvatov. Na državni ljudski šoli je bilo: 327 Slovencev, 315 Lahov in 427 Nemcev. Pa pravijo, da v Trstu ni Slovencev. Dolžnost vlade je, dati jim šol!

Ogenj je na St. Urški gori v torek zvečer šesum gospodarjem uničil poslopja z ravno opravljenim krmo. Bedaje velika, pomoč ubogim hribovcem potrebna. Ogenj je nastal vsled neprevidnosti. — Tem povodom zopet ponavljamo prošnjo, naj ljudje vendar bolj pazijo na svoja domovja. Koliko je hiš brez dimnikov, koder tudi ne pazijo dovolj na užgalice in žrjavco. V pre mnogih slučajih je malomarnost kriva požarov in bede.

Ljubljanske novice.

Ljubljanski občinski svet.

(Včerašnja izredna seja.)

Zgradbeni svet Del Cotojem svet.

Po odobrenju zapisnika zadnje seje je bil sprejet nujni predlog občinsk. svetnika Svetka, da se proda parcela št. 5 v obsegu 505 4 m² na nekdanjem Del Cotojem svetu tukajšnjemu posestniku in stavenemu podjetniku g. Simonu Treo-tu po 8 kron meter. Gosp. Treo namerava na tem svetu zgraditi enonadstropno vilo.

Nabava novega električnega toka.

Mestni inženir Ciuha poroča o nabavi električnega toka, katerega občini ponuja g. Lenarčič na Vrhniki. Poročevalec naglašja, da stoji mestna občina pred odločitvijo, ali si nabavi elektriški tok od zunaj ali pa se bode morala sedanja elektriška centrala razširiti. Dalokrog mestne elektrarne je vsako leto večji. Priklapi se na leto do 2000 novih žarnic.

O ponudbi g. Lenarčiča se je pozval g. Hrašky v Pragi, naj izreče svoje mnenje. G. Hrašky se je izjavil jako previdno in rekel, da bi bile potrebne še študije o tem, ali bode na Vrhniki toliko vodne moči, da bode mogel g. Lenarčič zadostiti potrebam mestne občine.

G. Ciuha nato predlaga, da je mestna občina ljubljanska pripravljena skleniti z g. Lenarčičem pogodbo glede električnega toka in sicer pod sledečimi pogoji: G. Lenarčič se mora zavezati, da bode proizvajal vsako leto, ako bode oddajal mestu tok, lahko 450 kilovatov 300 voltov močan elektriški tok. Ako tega pogoja ne izpolni, ima mestna občina pravico, mu takoj odpovedati pogodbo. Mestna občina se zaveže prevzeti prvo leto 800 000, drugo leto 900 000 in tretje leto milijon vatov električnega toka in sicer po ceni 6 stotink za kilovatto uro, medtem ko stane sedaj ta mesto 62 stotinki. G. Lenarčič se zaveže razširiti svojo napravo po potrebi tako, da bode lahko v 5 km okrožju mesta Ljubljane v razsvetljavne in obrtne namene oddajal tok. G. Lenarčič se zaveže, da izvrši svojo napravo najkasneje do dne 1. sept. 1905.

Podžupan g. dr. vitez Bleiweis izjavlja bojazen, da bi mogel Lenarčič ustreči zahtevam mestne občine, ako bode potreba razširiti svojo napravo. Nadalje dvomi, da bode voda pri Borovnici dovolj močna in gonila potrebne naprave za nabavo elektriškega toka. Tudi mu ni jasno kdo bode nosil stroške za one priprave (kole in žice), po katerih se bode elektriški tok dovažal v Ljubljano.

G. dr. Trillerju se stvar ne zdi tako nujna, da bi se o njej moralo že sklepati danes. Mestna občina naj počaka toliko časa, da dobimo odgovor od plinarškega direktorja, ker ni izključeno, ako ta stavi ugodne pogoje, da mesto prevzame plinarno in kako bi pač razbremenili elektrarno. Predlaga, da naj se stvar odloži toliko časa, da pride odgovor glede prevzetja plinarne.

Poročevalec pravi, da bode za napravo, ki bi dovažala tok v mestno elektrarno, imeli stroške g. Lenarčič sam; kar se tiče moči Borovnišnice, ki naj bi gonila Lenarčičevo napravo za električni tok, bi bile potrebne enoletne opazovalne študije o moči vode. Če bi mesto prevzelo plinarno, bi se s plinovimi svetilkami vsekakor razsvetlila periferija in druge stranske ulice. Za mestno občino zadeva še ni nujna, nujna je pa za podjetnika g. Lenarčiča, ki želi hitro napraviti svojo delovrsto. Sploh se pa poročevalec pridruži predlogu g. dr. Trillerja, da naj se o zadevi sklepa, ko bode došel odgovor od plinarne glede prevzetja iste po mestni občini.

Razširjenje Karlovske ceste. — **Burna debata.**

Zupan nato odstopi predsedstvo g. podžupanu in poroča nujno o ovirah prometa na Karlovske cesti. Tesarski mojster g. Ivan Zakotnik ima v zakupu v Tesarskih ulicah št. 3 Jerandičevo žago, h kateri vozi po Karlovske cesti dolge trame, kar dosti-

krat, zlasti kadar se zavije iz Karlovske ceste v Tesarske ulice, ovira ves promet in ustavi tudi elektriško železnico. Zupan je stopil v dogovor z g. Samassom, da bi on proti reverzu odstopil prostor na svojem zemljišču, ki meji ob Jerandičev svet. Cesta bi šla iz Sredine po svetu g. Samasse, posloval ceto, naredil in vzdržal bi ograjo g. Zakotnik, ki bi na leto mestni občini povrnil 20 K, katere zaveza g. Samassa od mestne občine, in da sme g. Samassa preklicati to dovoljenje za uporabo te ceste. Zupan prebere nemško besedilo reverza. (Klici: »Zakaj napravljate nemški reverz?« — »Zato, ker je Samassa Nemec.« Nemir in šum.)

Ko prečita zupan besedilo reverza, se oglasi k besedi obč. svetnik Plantan, ki izjavi svoje ogorčenje, da se je sestavil reverz v nemščini in pravi: Mi sami ne priznavamo svoje pravice. Zahteva, da naj se reverz sestavi in predloži občinskemu svetu v odobrenje v slovenskem jeziku.

Gosp. dr. Kušar ostro napada porabo nemščine in obsoja, da se je sestavil reverz v nemščini. G. Samassa ima od občine koristi in že ve, zakaj je odstopil svet za ceto. Mestna občina mora stati na stališču, da zahteva slovenske obveznice, kjer sklepa kako pogodbo ali podpiše kak reverz. Predlaga, da naj se stvar odloži toliko časa, da se sestavi reverz v slovenskem jeziku. G. Predovič se pridruži g. dr. Kušarju.

Obč. svetnik g. dr. Majaron kritikuje v formalnem oziru reverz in želi, naj se v reverz sprejme določilo, da sme tudi občina g. Samassi odpovedati uporabo ceste, ako bi jo g. Zakotnik več ne rabil.

Podžupan graja g. dr. Kušarja zaradi izraza, da ima pri tej stvari g. Samassa kak dobiček.

Zupan Ivan Hribar pravi, da obžaluje debato, ki utegne imeti zle posledice za mestno občino. G. Samassa je eden izmed onih redko nasejanih Nemcev, ki so naklonjeni občini, kar je posebno dokazal ob svoji 70letnici, ko je znatno svoto daroval v mestni zaklad za reveže. Mi stojimo na stališču enakopravnosti. Upam, da moder mož, kakor je g. Samassa, ne bode iz današnje obžalovanja vredne debate izvajal posledic. Zupan predlaga, naj se besedilo reverza s pristavkom gosp. dr. Majarona odobri.

Zupanov govor je spremljal gosp. dr. Kušar z ironičnimi »Živio«-klici. Predlog županov je večina odobrila. Dr. Kušar kliče: »Predlagam glasovanje po imenih!« Klici: »Prepozno, se je že glasovalo.«

Nekdanji parni mlin.

Mestni komisar g. Semen poroča o privolitvi uporabe novo zgrajene delavnice in skladišča v nekdanjem parnem mlinu. Uporaba se dovoli.

Povečanje mestnega vodovoda.

Gospod Ciuha poroča o magistratnem svetu glede povečanja mestnega vodovoda. Nove moderne hiše z modernimi stanovanji, v zvezi s kopališči, razširjajo mesta in nove zgradbe so povzročile, da se morajo vodovodne naprave povečati. Potrebne so nove cevi in novi stroji. Predlaga: Povabi naj se zgraditelj mestnega vodovoda ljubljanskega, gospod inženir Smrekar, da prouči in napravi načrte o razširjenju mestnega vodovoda. Sprejeto.

Sprejem v občinski zvezo.

O prošnjah za vsprejem v občinsko zvezo je poročal ravnatelj mestnih uradov, g. Vončina.

Dr. Kušarjev ugovor.

Gospod dr. Kušar pravi, da se vsmislu § 28 občinskega reda izjavlja proti današnjemu sklepu občinskega sveta o Samassovem reverzu in zahteva, da se njegov ugovor zabeleži v zapisnik današnje seje. Vzdržuje svojo izjavo, da bode Samassa že vedel, zakaj je naklonjen občini ljubljanski.

Zupan Hribar pravi: Gosp. Samassi ne more nihče očitati, da ima od mestne občine ugodnosti in ni prav, napadati meščane in someščane, ki naklanjajo podpore občinskemu zakladom. Z ogorčenjem odklanja napade na osebo g. Samasse.

Razne prošnje.

Prva prošnja filozofskega podpornega društva na dunajskem vseučilišču in avstrijskega pripravljalnega odbora za mednarodni kongres za ubožno oskrbo, ki bode leta 1905. v Milanu, za podporo, se odklonita.

Za nagrado stražnikom, ki so poizvedeli o paib brez mark, je določil obč. svet 100 kron.

Občinski svetnik g. Svetek je poročal o prošnji g. Josipine Kosove, da se ji zniža cena za stavbišče št. 2 in 3 ob Elizabetni cesti, ker ji je znano, da je mestna občina več strankam na nekdanjem Del Cotojem svetu prodala parcele po 7 kron kvadratni meter in ne po 8 kron, kakor se zahteva od nje. Poročevalec prizna, da se je res za to ceno prodalo nekaj parcel, a te parcele niso ležale na tako ugodnem prostoru, kakor leži ta parceli št. 2 in 3. Prošnji g. Kosove se ni ugodilo.

O nemškem prizivu gospoda Emeriha Mayerja glede nekega prizidka, proti kateremu je ugovarjal pismeno g. notar Plantan in je magistrat g. Emericha Mayerja napotil na civilno pravno pot, je poročal g. dr. Stare in predlagal, da naj se prizivu ne ugotovi iz razlogov, katere je navajal magistrat. Občinski svetnik g. dr. Kušar zahteva, naj se v bodoče preskrbi za vse nemške vloge, ki pridejo v razpravo pred občinski svet, slovenski prevod, ker se ne more zahtevati od občinskega sveta, da posluša nemška poročila. Zupana naglašajo, da je bilo poročilo slovensko, če se bode zahtevalo, da se bode vsaka nemška vloga morala, predno pride v občinski svet, prestaviti v slovenščino, bode s tem naloženo mestnemu magistratu ogromno delo. On je vedno delal za slovensko poslovanje pri magistratu in občinski svetniki se lahko prepričajo, koliko se je preje uradovalo na magistratu nemško in koliko se sedaj. Dr. Kušar nato zahteva da naj se Mayerjeva zadeva obravnava v prihodnji seji in naj se preskrbi do takrat slovenski prevod vloge. Občinski svet je ta predlog odklonil in odobril predlog poročevalca.

O oddaji kanalizacijskih del na Sv. Martina cesti in v Skofjih, Vrbovčevih in Lipičevih ulicah je poročal dr. S. are, ki je predlagal, da naj se oddajo dela trdki Rella & Niffe (Klic na galeriji: zopet tuja nemško-laska trdka) za 70.000 kron, dobava cevij pa trdki Vidic & Comp. brez razpisa. Poročevalec je povedal, da bode trdka počakala do 1. junija 1905 na plačilo, kar je za mestno občino nad vse ugodno, ker so vsi denarni viri občine izčrpani. Sprejeto.

O računih za zdravila mestnim ubogim je poročal podžupan g. dr. Bleiweis, ki na znani, da so stala zdravila K 2461 25. Račun se odobri in izreče gg. praktičnim zdravnikom zahvala za brezplačno zdravljenje mestnih ubogih.

Isti poročevalec poroča o prošnji gasilnega in rešilnega društva za potrditev odpora in za izročitev inventarja, kar se vzame na znanje in dovoli izročitev inventarja.

Župan naznani, da dva meseca ne bode se, nakar zaključijo javno sejo, kateri je sledila kratka tajna seja.

Sokolska slavnost v Ljubljani. Nekaj slovanskih gostov je že prišlo. Jutri bodo glavni vsprejemci. Dohode vlakov smo že naznanili. Jutri zvečer bo koncert »Glasbene Matice«, katerega vsopred in vstopnino smo že priobčili ter komerz (vstopnina 60 vin.). »Sokolove« v društveni opravi bo: čeških 731, hrvaških 163, slovenskih 480, skupaj 1374. Telovadišče je zgrajeno pod Tivolijem na dirkališču. Ploščina, ki jo zavzema telovadišče, meri 15 935 m². Prostora za gledalce je za okoli 10 000 oseb. Tekmovalna telovadba (vstopnina 60 vin.) se prične v nedeljo ob 7. uri zjutraj. Tekmovalcev bo 366. Slavnostni sprejod se uredi v nedeljo v dnevoredu poleg telovadišča s smerjo proti Bleiweisovi cesti. Udeležniki bodo zbrani na zbirališču točno ob polu 11. uri in sicer ob vsakem vremenu. — Prepevedano je posameznikom pozdravljati iz spreveda, tudi trobiti ni dovoljeno v sprevodu. — Na konjih bo okoli 20 ljubljanskih »Sokolov« in baje 10 postojnskih »Sokolov«. Za jezdec pridejo »Sokol«-gostje s prvo godbo, potem pa pride slovensko sokolstvo z drugo godbo. Slovenske sokolske zastave bodo nosili skupno. Sprejod se pomika po že objavljenih ulicah z izpremembo, da pojde mimo gledališča skozi Knafove ulice v Sehlenburgove ulice itd. Pred mestno hišo bo pozdrav. Po končanih govorih se prične defile. Sprejod se razide pred »Narodnim Domom«. Popoldne ob 5. uri bo na telovadišču javna telovadba s prostimi vajami. Pri prostih vajah bo 673 telovadcev. K javni telovadbi je vstopnina: Loža (za osem oseb) 30 K, sedež na glavni tribuni 3 K, sedež na stranskih tribunah 1 K, stojišča na glavni tribuni po 1 K, sicer po 60 vin. Zvečer ob 6. uri se bo pričela na travniku ob glavnem Lattermannovem drevoredu velika ljudska veselica. Vstopnina 60 v. Kakor čujemo, bo poleg čeških in hrvaških »Sokolov« navzoča tudi deputacija srbskih in bolgarskih telovadcev. Od Srbov pride 5 članov srbskega telovadnega društva »Dušan silni« iz Beograda in 3 člani bolgarskega telovadnega društva »Junak« pod vodstvom prof. Jončeva. Kakor se danes govori, poljskih sokolskih čet ne bo. Pride baje samo deputacija treh Poljakov.

Dohod gostov. Jutri ob 12. uri 35 min. popoldne pride 200 slovenskih gostov z dunajskim vlakom. Ostali dohodi vlakov o urejeni tako, kakor smo jih naznanili pred par dnevi in včeraj.

Glavna skušnja »Glasbene Matice«. Da imajo tudi ljubljanci priliko slišati zopet enkrat prelepe slovenske narodne popevke, priredila je včeraj »Glasbena Matica« glavno skušnjo za koncert, katerega priredi slovenskim gostom o priliki II »Školskega« zleta. — Brez vsake agitacije in vrljub neznošni vročini se je velika dvorana skoraj napolnila. Gotovo tega ni nobenemu žal, kajti to ni bila več skušnja, ampak pravecati koncert, kar je občinstvo s ploskanjem dokazalo. — Moški zbor je pel Hajdrihovo »Hercogovsko« in pa Jenkovo »Strune« s finim prednašanjem in občutkom. — Ravno tako so peli vse mešane zборе. Posebno nam je imponiral fini pianissimo, kateri nam je prijetno božal ušesa za njim pa veličastni fortissimo, kateri nas je navdušil. Posebno moramo pohvaliti prekrasen alt. — Občudovali smo zopet dovršeno vodstvo gospoda vodje M. Hubada in moramo za bilježiti tu vsestransko priznanje in zahvalo za izvanredno lep užitek. — Pohvaliti moramo pa tudi cenjene dame pevke in gospode pevce za njih požrtvovalnost in vstrajnost, kajti sinoči smo se prepričali, da gospod vodja ne zahteva malo od svojega zbora. Prepričani smo, da bodo tudi naši mili slovenski gostje zadovoljni s koncertom, ker jim s tem nudimo skoraj vse kar zmorejo naše skromne moči na glasbenem polju.

Komers priredijo danes ob pol 9. uri zvečer »biturijenti tukajšnjega učiteljskega v areni »Narodnega doma«.

Železniški strojevodja ponesrečil. Ponesrečil se je g. J. Kotler, strojevodja, ki vozi iz Ljubljane v Trst. Ko je v Trstu ponoči pregledoval stroj, s katerim bi moral peljati v Ljubljano, mu je spodrsnilo ter je tako nesrečno padel, da je težko poškodovan na obrazu in životu.

Ustanovni shod ferijalnega akad. društva »Prosvete« se je danes vršil. Čeh Dvřak je govoril o delu in zgodovini češkega dijaštva. Debate se je udeleževal »visokošolec« gospod A. Dermota. Jurist Žerjav je povdarjal, da je uspešno delo za narod možno le nad strankami. Ostali dnevi red so nadaljevali popoldne.

Zgubljena je srebrna broža.

Prijeti dezertier. Dezertierja infanterista Jožefa Baveca so prijeli.

Brivnice zaprte. Povodom sokolske slavnosti bodo brivnice v Ljubljani v nedeljo že ob 10. uri zaprte.

Matura na ženskem oddelku učiteljskega je bila včeraj končana. Za šole z nemškim in slovenskim učnim jezikom so jo napravile: Matida Beck, Ivana Cognar (z odliko), Angela Ferlić, Amalija Hinek (z odliko), Antonija Hribar, Marija Jekovec, Roza Krapš, Božena Kreč (z odliko), Ivana Lampe, Marija Lebar, Lea Levce, Elizabeta Lušin, Berta Meglič, Angela Nadižar, Ljudmila Novak (z odliko), Hermina Pellán, Marija Pesdir, Marija Prašnikar (z odliko), Frančiška Puc, Marija Ramovš (z odliko), Marija Regali, Olga Reisner, Marija Remžgar, Marija Sedej, Karolina Tekavčič, Olga Tomsič, Marija Triller (z odliko), Ivana Trtnik, A. Vantur, Frančiška Vilhar (z odliko), Antonija Virk, Ivana Zupan (z odliko), dalje privatistinja Cirila Pleško. — Za ljudske šole s slovenskim učnim jezikom: Adela Golob. — Stiri kandidatnje, med njimi ena eksternistinja, bodo morale skušnjo ponavljati.

Umrli so: Bivši trgovec na Starem trgu g. Auer; Georgina Kobelka, gledal. igralca hči 1½ mes.; Helena Germ, učiteljjeva hči, 7 mes.; Ivana Kindlhofer, uradnega sluge hči, 4 mes.; Marija Leve, zidarjeva hči; restavratierju Viktorju Petšetu je umrl 1½ leta stari sinček Oton.

Telefonska in brzjavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

London, 15. julija. Iz Tokia poročajo: Tu se trdno nadjajo, da bo Port Artur padel prihodnji teden. Ne samo, da je občinska uprava že pripravila velike svečanosti, ampak vlada je tudi že izgotovila železniške vozne listke Port Artur Kaipin, da na tej progi takoj po zavzetju Port Arturja otvori redni promet. Parobrodarsko društvo iz Osaka je izjavilo, da hoče takoj prirediti z redno vožnjo v Port Artur.

Berolin, 15. julija. Japonci so vkljub ugovoru korejskega poslanika razvili japonsko zastavo v Cempupu. Med japonskim in korejskim poslanikom so ostra nasprotstva,

ker si Japonci neopravičeno prisvajajo razne pravice in s prebivalstvom jako surovo postopajo.

London, 14. julija. Japonske vesti, da so Japonci že zasedli Niučvan so se izkazale zopet kot japonske laži. To vest sedaj tudi londonski listi dementirajo.

London, 14. julija. Kuroki javlja, da Rusi groze njegovi armadi, ker pošiljajo proti njej in japonskemu središču številne čete.

Peterburg, 15. julija. Čuje se, da bo protizidovska postava z dne 3. maja l. 1882. razveljavljena in da bo židom zopet dovoljeno stanovati in tržiti na deželi.

London, 15. julija. Torpedovke vladivostoškega ruskega brodogoja so zapazili pri Hokaido. Tudi vladivostoške ruske križarice so baje zopet na poti proti Japoncem.

Zader, 15. julije. 28 »Sokolov« iz Sibenika je že na poti v Trst, odkoder pridejo v Ljubljano. Tu jih je napadla laska mularija radi trobojnic, katere so imeli na prsih. Lahoni so vpili: »Fora le cavre!« »Abasso le trobojnice!« »Questa e terra italiana!« Demonstrante je vodil v službeni opravi občinski komisar Bressan, ki je izjavljal, da imajo demonstrantje prav.

Meteorološki poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji tlačni tlak 756,0 mm

Dni	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Veterni.	Nebe	Padačina v 24 urah v mm.
14	9. zveč.	741,2	20,1	sl. svzh.	jasno	
15	7. zjutr.	741,6	16,1	sl. jvzh.		0,0
	2. popol.	740,5	26,7	sl. jzrah.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 20,8°, norm. 19,7°

Učenec

iz dobre hiše in kateri bi imel veselje do manufakturne trgovine, se takoj sprejme.

Več se poizve pri trdki J Keber v Ljubljani. 1191 3—3

Poprave šivalnih strojev

vseh sistemov se najceneje sprejemajo in dobro izvrše. Dele šivalnih strojev, igle in strojno olje je dobiti pri 993 14—4

Singer Co. akc. dr. za šivalne stroje Ljubljana Sv. Petra cesta 4.

V trgovino se sprejme: Deček iz dobre hiše in z lepimi pisavo; trgovski pomočnik za nedoločen čas radi ureditve trgovine.

Trdka Jos. C. Demšar, Železniki. 1198 3—2

Muhe so zopet sitne!

Onesnažijo stanovanje in jedila, prenašajo bolezen od bolnikov in mrličev, od izmetkov in mrhovine, trpinčijo človeka in živino. 949 34

Nastavite povsod ameriške nastave za muholov

TANGLEFOOT

En list velja 10 vinarjev (za 2000 muh) Dobi se povsod. Glavna zaloga za Kranjsko: EDMUND KAVČIČ v Ljubljani.

Na graščini barona Wambolta Umstadtskega na Hmelniku se oddaje služba samostojnega kmetijskega adjunkta.

Natančneje se izve pri eskrbništvu graščine barona Wambolta Umstadtskega na Hmelniku pri Novem mestu. 1196 8—3

1206

†

Katarina Auer naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti njege iskreno ljubljene soproga, gospoda

Avgusta Auer
zasebnika in posestnika,

kateri je dne 15. julija ob 3¼ na dvajnajst opoldne, previden s sv. zakramenti za umirajoč, po dolgo trajajoči, hudi bolezni v 65. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragoga pokojnika se bode vršil dne 17. julija popoldne ob 1¼ uri iz hiše žalosti, Stari trg št. 5, na pokopališču pri sv. Kristofu.

Sv. maše za dušo rajnega se bodo brale v več cerkvah.

Dragi rajnik se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 15. julija 1904.

Žebjarski ključavničar in žičar se iščeta za neko tovarno na Štajerskem.

Ponudbe pod navedbo desedanjega s'v'be in starosti naj se pod oznamenimom »Eisenwerk« pošiljajo na upravništvo tega lista. 1195 3—2

Prostovoljna dražba vina

Dne 18. julija, v pondeljek popoldne ob 2. uri se vrši v Nemški vasi pri Krškem

dražba več 100 hl. donjenjskega vina

večinoma godnega za napolnjevanje v steklenice.

Letniki 1900, 1901, 1902, 1903.

Vrst: Laški rizling, mostarina, kraljevina, ticenska črnina in modra portugalca. 1189 2—2

Dražbeni pogoji se poizvedo na lici mesta. Vozovi od postaje Videm - Krško so na razpolago v Krškem.

Šunka

s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešedevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunke 1 gld. 20 kr. Ogrske la. salame 1 gld. 70 kr., salame à la ogrske, trde, 1 gld. 50 kr. kg. Velike klobase po 20 kr. — Pošiljam le dobro blego od 5 kg naprej proti povzetju. 339 11—6

Janko Ev. Sire v Kranju.

Gostilna

se odda v najem

takoj in za več let, v prijetnem kraju na Gorenjskem tik cerkve. Zraven gostilne je prodajalna z mešanim blagom, razprodaja tobaka, prostor s tremi sobami, klet, shramba, konjski hlev, in vrt. Na razpolago je vsa gostilniška priprava. — Ponudbe na naslov: Upravništvo »Slovenca«.

Nakup in prodaja
vankovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za izgube pri krenanju, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako krenanje.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Menjarična delniška družba
„M E R C U R“
L. Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kuranih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 352

Kisk »Katoiške Tiskarne« v Ljubljani.